

NADER ONDERZOEK VLEERMUIZEN, STEENMARTER, STEENUIL EN HUISMUS

Groot Holthuysen Huissen

29 oktober 2020
Projectnummer 026-20

Van Bommel FAUNAWERK

Ecologisch advies, veldwerk, projectuitvoering

Van Bommel FAUNAWERK

Hollandseweg 7 h
6706 KN Wageningen

Mobiel: +31 (0) 6 - 2741 6188
www.vanbommel-faunawerk.nl
Email: info@vanbommel-faunawerk.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever: Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners

Titel: Nader onderzoek vleermuizen, steenmarter, steenuil en huismus

Subtitel: Groot Holthuysen

Datum: 29 oktober 2020

Aantal pagina's incl. bijlagen: 11

Status rapport: definitief

Uitvoering: Van Bommel FAUNAWERK
Drs. J.B.M. Thissen

Projectnummer: 026-20

Trefwoorden: Wet natuurbescherming, natuuronderzoek, nader onderzoek

Van Bommel FAUNAWERK is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Van Bommel FAUNAWERK; opdrachtgever vrijwaart Van Bommel FAUNAWERK voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Deze inventarisatie is zorgvuldig uitgevoerd. De opdrachtgever dient zich er van bewust te zijn dat tussen het tijdstip van inventarisatie en uitvoering van werkzaamheden, beschermde soorten zich op het perceel kunnen vestigen. Van Bommel FAUNAWERK kan dan ook geen aansprakelijkheid aanvaarden voor kosten en/of vertragingen, voortvloeiend uit het voorkomen van beschermde soorten.

© Van Bommel FAUNAWERK

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven genoemd en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm, of op andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven genoemd en Van Bommel FAUNAWERK, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
2.	GEBIEDSBESCHRIJVING	5
3.	ONDERZOEKSMETHODE.....	7
3.1.	Huismus	7
3.2.	Steenuil	7
3.3.	Steenmarter	7
3.4.	Vleermuizen	7
4.	RESULTATEN	9
4.1.	Huismus	9
4.2.	Steenuil	9
4.3.	Vleermuizen	9
4.4.	Zomerverblijf van gewone grootoorvleermuis.....	9
5.	CONCLUSIES.....	11

1. INLEIDING

Het voornemen is om op het landgoed Groot Holthuysen te Huissen een grote dubbele schuur en een kleine schuur te renoveren. In de grote dubbele schuur zullen vijf appartementen en een cultuuruimte worden gerealiseerd. In de kleine schuur zal een beheerderswoning worden gerealiseerd. Hierbij moet rekening gehouden worden met de natuurwetgeving.

Directe aanleiding voor het onderzoek is het resultaat van een quickscan flora en fauna. Op voorhand konden de aanwezigheid van en negatieve effecten op vaste voortplantings- of rustplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen, met name gewone dwergvleermuis en laatvlieger, niet worden uitgesloten. Dat geldt ook voor steenmarter, steenuil en huismus.¹

Rentmeesterskantoor Noordanus & Partners heeft Van Bommel Faunawerk opdracht gegeven om een nader onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van bovengenoemde soorten. Ook dienen de implicaties voor de ruimtelijke ontwikkeling in beeld te worden gebracht.

¹ Thissen, J.B.M. (2019) Quickscan flora en fauna Groot Holthuysen Huissen. Van Bommel Faunawerk, Wageningen.

2. GEBIEDSBESCHRIJVING

De planlocatie is gelegen in een groene zone op de grens van de gemeenten Arnhem en Lingewaard, op het adres Parksteeg 5 te Huissen (kadastraal Huissen G 1114 en 1115).

***Figuur 1. De te renoveren gebouwen (rood omlijnd):
rechts de grote dubbele schuur en links de kleine schuur.***

De planlocatie bestaat een grote dubbele schuur met grondoppervlakte van circa 900 m² (bouwjaar 1950) en een kleine schuur van circa 180 m² (bouwjaar 1980).

Figuur 2. Oostgevel van de grote dubbele schuur.

Figuur 3. Oostgevel van de kleine schuur.

3. ONDERZOEKSMETHODE

Waarnemer was steeds Johan Thissen, zowel voor huismus en steenuil als voor vleermuizen.

3.1. Huismus

Bij de inventarisatie van huismus is gewerkt volgens het Kennisdocument Huismus.² Hierbij is gekozen voor de optie van twee veldbezoeken in de periode 1 april – 15 mei. Aangenomen kan worden dat geen broedende huismussen aanwezig zijn als tijdens twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei [...] geen aanwezigheid kan worden aangetoond. De inventarisatie moet volgens het kennisdocument bij voorkeur onder de volgende omstandigheden plaatsvinden:

- goede omstandigheden (zoals geen regen, harde wind of koude)
- op geluidsluwe momenten
- op geschikte momenten op de dag (tussen 1 à 2 uur na zonsopkomst en 1 à 2 uur voor zonsondergang is de meeste activiteit waar te nemen, met een piek in de ochtend)
- met een tussenliggende periode van minimaal 10 dagen.

3.2. Steenuil

Bij de inventarisatie van steenuilen is gewerkt volgens het Kennisdocument Steenuil.³ In de periode 1 februari – 30 april wordt de planlocatie driemaal in de avond bezocht, met tenminste één maand tussen het eerste en het laatste (derde) bezoek. Hierbij wordt de baltsroep van de steenuil afgespeeld. Het beste moment om te inventariseren is in de avondschemer, vanaf een half uur na zonsondergang, tot middernacht.

3.3. Steenmarter

In de periode 24 juni – 17 augustus 2020 stonden drie cameravallen op de zolders van de grote dubbele schuur. In de kleine schuur is geen camera geplaatst, omdat daar geen zolder is.

3.4. Vleermuizen

Bij de vleermuisinventarisatie is gewerkt volgens het actuele Vleermuisprotocol. Dit is het Vleermuisprotocol 2017, zoals aangepast door het Netwerk Groene Bureaus, de Zoogdiervereniging en de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO).

² BIJ12 (2017) Kennisdocument Huismus, versie 1.0.

³ BIJ12 (2017) Kennisdocument Steenuil, versie 1.0.

Door te werken volgens het Vleermuisprotocol bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan de wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. Het kan echter nooit worden uitgesloten dat functies tijdens het onderzoek worden gemist, wel is daarmee voldaan aan de juridisch redelijke onderzoeksinspanning.

De waarnemer doorkruiste het gehele plangebied met een Pettersson D240x en nam vleermuisgeluiden op. Bij ieder veldbezoek stond een Pettersson D500X-apparaat in het veld. Dit is een apparaat, dat automatisch ultrasone geluiden opneemt. Bij de twee bezoeken in september werd met een warmtebeeldkijker (Pulsar Accolade) de ligging van eventuele baltsterritoria (van gewone dwergvleermuis) bepaald.

Omdat bij het ochtendbezoek op 5 augustus bij de grote schuur inzwermende gewone grootoorvleermuizen werden waargenomen, is er voor gekozen om alle volgende bezoeken gericht op vleermuizen uit te voeren in de ochtend. Het vleermuisprotocol laat dit toe. Bij het vijfde veldbezoek (op 17 september) het laatste volgens Vleermuisprotocol) is met twee waarnemers gewerkt: één buiten en één in de schuur in een poging om de exacte verblijfplek(ken) van de grootoorvleermuizen te vinden. Toen dat niet lukte, is (extra ten opzichte van Vleermuisprotocol) een extra bezoek gedaan met één persoon in de schuur. Ook toen lukte het overigens niet om de verblijfplaats(en) te vinden.

Lijst van veldbezoeken met datum en tijd

	Stenuil	Huismus	Vleermuizen
24 maart 2020	19:30 – 21:00		
2 april 2020	20:45 – 22:15		
23 april 2020		07:20 – 09:20	
28 april 2020	21:30 – 23:00		
11 mei 2020		06:45 – 08:45	
23 mei 2020			21:37 – 23:37
24 juni 2020			21:58 – 23:58
5 augustus 2020			04:00 – 06:03
25 augustus 2020			04:34 – 06:34
17 september 2020			05:06 – 07:13
22 oktober 2020*			06:45 – 08:05

* Extra bezoek ten opzichte van het vleermuisprotocol

4. RESULTATEN

4.1. Huismus

Er werden in het plangebied geen huismussen waargenomen.

4.2. Steenuil

In het plangebied werd geen steenuil waargenomen. Tweemaal werd wel een steenuil gehoord bij Manege Ruimzicht (Loostraat 1, Arnhem). Dit is op een afstand van circa 350 meter van het plangebied.

Binnen een afstand van 30 meter van de te renoveren schuren zijn ongeveer vijf jaar geleden drie steenuilkasten opgehangen. Bij dit nader onderzoek zijn deze drie nestkasten gecontroleerd. Er werd geen enkel spoor van steenuil aangetroffen.

4.3. Vleermuizen

Bij de veldbezoeken gericht op vleermuizen werden in totaal vier soorten vleermuizen in of boven het plangebied waargenomen: rosse vleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en gewone dwergvleermuis.

De resultaten van de zes veldbezoeken gericht op vleermuizen worden als volgt samengevat.

De rosse vleermuis was steeds slechts een passant hoog in de lucht. De te slopen stallen en schuren hebben voor deze soort geen betekenis. Ruige dwergvleermuis werd alleen bij de twee veldbezoeken in september geregistreerd. Voor ruige dwergvleermuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger heeft het terrein een zekere betekenis als foerageergebied. Er zijn evenwel geen aanwijzingen dat het gaat om essentieel foerageergebied.

De te renoveren schuren zijn geen onderdeel van een vliegroute.

Er waren geen aanwijzingen voor paarverblijven. Baltsterritoria (van gewone dwergvleermuis) werden niet vastgesteld. Er is wel een klein zomerverblijf van de gewone grootoorvleermuis vastgesteld. Zie 4.4.

4.4. Zomerverblijf van gewone grootoorvleermuis

Bij het derde veldbezoek gericht op vleermuizen, een ochtendbezoek op 5 augustus, werden bij de grote staldeur in de noordgevel van de grote dubbele schuur inzwermende grootoorvleermuizen waargenomen. Aangezien de grijze grootoorvleermuis niet ten noorden van de Maas bekend is, wordt aangenomen dat het hier om gewone grootoorvleermuizen gaat. 5 augustus valt in de

optimale periode voor zomerverblijfplaatsen van de gewone grootoorvleermuis.⁴ Gezien de eigenschappen van de grote schuur wordt aangenomen dat de schuur ook als winterverblijf kan worden gebruikt. Bovendien wordt zekerheidshalve aangenomen dat dit zomerverblijf eerder in het jaar een kraamkolonie is geweest.

Het vierde en vijfde veldbezoek werden ook in de ochtend uitgevoerd onder gebruik van een warmtebeeldkijker (Pulsar Accolade). De grootoorvleermuizen gingen de schuur binnen door een ruime spleet boven de rechterhelft van de grote staldeur. Bij gericht en voortdurend kijken met de warmtebeeldkijker werden op 25 augustus zeven inzwerpende grootoorvleermuizen gezien en op 17 september vier of vijf. Op 22 oktober, na een periode met slecht weer, werd nog maar één inzwerpende grootoorvleermuis waargenomen. Mogelijk waren toen al exemplaren in winterslaap, al of niet in de schuur.

De grote schuur is een aantal malen (aansluitend op de ochtendbezoeken van 17 september en 22 oktober en overdag op 17 augustus) onder en boven onderzocht op de exacte verblijfplaats(en) van de grootoorvleermuizen. De schuur staat vol met machines, gereedschappen en bouw materiaal en bestaat uit meerdere vertrekken. Het is niet gelukt om de exacte verblijfplaats(en) te vinden.

⁴ Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis, figuur 4 op bladzijde 15.

5. CONCLUSIES

- In de beide te renoveren schuren zijn geen nesten van huismus en geen nestplaatsen van steenuil aanwezig.
- In de beide te renoveren schuren zijn geen voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van steenmarter aanwezig.
- De te renoveren schuren en hun directe omgeving hebben een zekere betekenis als foerageergebied van vleermuizen, maar die betekenis is niet zodanig groot dat de ruimtelijke ontwikkeling door aantasting van foerageergebied een risico is voor het voortbestaan van vleermuispopulaties.
- De te renoveren schuren hebben geen functie als vliegroute van vleermuizen.
- In de dubbele schuur is ergens een kleine zomerverblijfplaats van gewone grootoorvleermuis.
- **Vanwege de aanwezigheid van een verblijfplaats van gewone grootoorvleermuizen is het noodzakelijk om een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen.**